LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO
CENTRAL UNION FOR CHILD WELFARE

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

Asiantuntijapyyntö etäkuulemiseen 28.10.2022

HE 236/2022

Lastensuojelun Keskusliiton lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle ostovoiman vahvistamista vuonna 2023 koskevaksi lainsäädännöksi sekä laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Lastensuojelun Keskusliitto kiittää sosiaali- ja terveysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle ostovoiman vahvistamista vuonna 2023 koskevaksi lainsäädännöksi sekä laiksi lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Lastensuojelun Keskusliitto katsoo, että esitetyt korotukset työttömyysturvan lapsikorotukseen, lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen, opintorahan huoltajakorotukseen, toimeentulotuen lasten perusosaan sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän enimmäismäärään ovat kannatettavia ja perusteltuja

Esityksillä vastataan lapsen perustarpeisiin ja lapsen oikeuteen elää ja kehittyä ja saada oikeudenmukainen osuus yhteiskunnan voimavaroista. Elinkustannusten nopea nouseminen haastaa vakavasti lapsiperheiden taloudellista kestokykyä.

Esitetyt korotukset työttömyysturvan lapsikorotukseen, lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen, opintorahan huoltajakorotukseen ja toimeentulotuen lasten perusosaan kohdentuvat kaikkein pienituloisimpiin perheisiin, eli yhden vanhemman talouksiin, opiskelijaperheisiin sekä perheisiin, joissa on työttömyyttä. Näiden perheiden taloudellinen liikkumavara on heikko. Pienituloisten perheiden taloudessa ruuanhinnan voimakas nousu tuntuu erityisen raskaalta. Kun taloudessa ei ole joustovaraa, hintojen nousu vaikuttaa suoraan lasten mahdollisuuksiin saada riittävä ravinto.

Esitetty pysyvä korotus yksityisen hoidon tuen hoitolisän enimmäismäärään on myös kannatettava ja perusteltu. Lisäksi keskusliitto pitää tärkeänä, että varhaiskasvatukseen samanaikaisesti toteutettujen budjettilakimuutosten vaikutusta varhaiskasvatuspalvelujen riittävyyteen henkilöstöpulan aikana seurataan ja lapsen oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen turvataan.

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITTO | CENTRAL UNION FOR CHILD WELFARE
Armfeltintie 1, 00150 Helsinki, FINLAND
Tel +358 50 411 2380 | toimisto@lskl.fi | www.lskl.fi

Toimenpiteen ollessa määräaikainen on keskeistä arvioida, onko se riittävä

Keskusliitto korostaa, että toimenpiteen ollessa määräaikainen on keskeistä arvioida, onko se riittävä. Mikäli hintataso säilyy korkeana, tai jopa nousee entisestään vuonna 2023, on pysyvä tasokorotus välttämätön toimi. Muutoin kaikkein pienituloisimpien perheiden tulotaso laskee automaattisesti vuoden 2023 jälkeen.

Sairasvakuutuslain muutostarpeita lasten ja perheiden näkökulmasta

Lastensuojelun Keskusliitto haluaa vielä lopuksi kiinnittää lainsäätäjän huomiota lapsen ja vanhemman korkeiden sairaskulujen kohtuullistamisen ja korvaustason päivitystarpeen, kun sairasvakuutuslakiin tehdään tarpeellinen lääkekorvausjärjestelmän maksukaton jäädytys ensi vuodelle.

Lapsen tai vanhemman sairastumisen kulut perheelle nousevat Suomessa helposti tuhansiin euroihin. Sairaskulujen kohtuullistaminen ja korvaustasojen ajanmukaistaminen on kiireellistä. Lapsen sairaskuluissa ei ole kyse valtiontalouden kannalta merkittävästä lisäkulusta, sillä vakava sairastuminen on onneksi lasten kohdalla suhteellisen harvinaista, mutta perheiden näkökulmasta tilanne on kohtuuton. Lapsen tai vanhemman sairastuessa perhe joutuu kriisin keskelle, usein täysin ennakoimatta ja yllättäen. Tässä tilanteessa perheen voimavarojen tukeminen on ensiarvoisen tärkeää. Yhteiskunnan tuelta vaaditaan helppoa saavutettavuutta ja selkeyttä.

Lain jatkokehitystarpeena Keskusliitto esittää, että lapsen ja vanhemman sairaskuluja kohtuullistetaan ja korvaustasoa päivitetään.